

Akif Emre: Kıymeti bilindi aslında

Yıldız Ramazanoğlu

31 Mayıs 2017

<http://www.karar.com/yazarlar/yildiz-ramazanoglu/akif-emre-kiymeti-bilindi-aslinda-4128>

Akif Emre İslam coğrafyasına içi yanarak eğildi. Geçen yüzyılı kasıp kavuran savaşlar, kıyımlar, işgaller 21'inci yüzyılda da hız kesmedi. O doğru haber ve titiz yorum için referans kaynaklarımızdan biri oldu yönettiği haber sitelerinde. Uzun yıllardır takip ettiğim, yazılarını nerede bulsa okuyan biri olarak birçok panel ve sempozyum çalışmasında bir araya geldik. Kalabalıkların içinde bile kendi içinde yalnız bir duruşu vardı açıkçası. Yakın teşriki mesaimiz Doğu Konferansı'nın beş yıl süren Orta Doğu gezilerinden birinde gerçekleşti. İyi bir yol arkadaşı ve gözlemciydi fakat konuşmaktan çok dinlemeyi tercih etmesi, başka insanların fikirlerine olan ilgisi dikkatimi çekmişti. Yola çıkmak büyüklerimizin söylediği gibi gerçekten de güçlü ipuçları veriyor kişi hakkında. Farklı eğilimlerden, dünya görüşlerinden insanlarla yola çıkmanın ön koşulu, ötekini dinlemeyi anlamayı öncelemek ve fevri çıkışların hassas dengeler üzerinde yeşeren ortak değerlere vereceği zararın bilincinde olmak. Akif Emre'nin dili daima net fakat nazikti az rastlanan bir kimya olarak.

Son öğrencisiyim diyen Deniz Baran'ın haberiya.com'da yazdığı gibi sosyal ortamlarda ve kişisel görüşmelerde uzun konuşmalar yapan biri değildi. Fakat suskunlukla da hissiyatını dile getirebilme vasfına birkaç ay önce şahit olmuşum bir kez daha. Küçük bir grupla Üsküdar Bağlarbaşı Kültür Merkezi'nde Mustafa Toprak ve arkadaşlarının düzenlediği Mülteci Filmleeri çalışmasındaydık. Alejandro Inarritu'nun yönettiği 'Biutiful' filmini Akif bey ve eşi Dürdane hanımla birlikte izlemiştik. Mültecilerin acılarıyla içinde yaşadıkları halkların sıkıntılarını iç içe geçirerek ilerleyen film tam bir insan deneyimleri galerisiydi. Filmin sonunda hepimiz fikirlerimizi söyledığımız halde ısrara rağmen konuşmamıştı Emre. Etkilenmişti şüphesiz ama ketumdu işte, hemen her mikrofonu konuşan biri değildi o.

Yaşarken kıymeti bilindi aslında. Kıymeti bilinme bilinmeme zaviyesinin dışından çalışmalarını yürüten biri için kıymeti harbiyesi olmaz böyle şeylerin. Pop kültürün bir ikon yazarı değil ki milyonlar sonra bulut gibi dağılıp gitmek üzere peşinden koşsunlar. Gündelik siyasette yer yerinden oynarken kendi gündemini takip eden, mesela hepimiz anayasa değişikliğini başkanlık seçim sonuçlarını konuşurken güncel bir gazetede (Yeni Şafak) karşımıza Gülbeddin Hikmetyar portresiyle çıkan bir adamdan söz ediyoruz. Çünkü İslam dünyasının en geniş manada doğru yanlış bütün deneyimine eğilen, siyasi kültürel düşünsel mirasına sahip çıkan yazar için günümüz dünyasını anlamak, lider profillerini oluşturan iklimleri, koşulları

yoklamak, analizlerle ufuk açıcı istikametleri göstermek. İşte bunun için kıt koşullarda kendini görevlendirmek kıymetli bir derttir. Bazılarına göre bürokraside yer almayan, devletten maaş almayan hiç kimse bir yere gelememiştir o başka.

Türkiye Çin’le yakınlaşırken Doğu Türkistan meselesini ele alan, İsrail’le dostluk anlaşmaları imzalanırken Gazze ve Kudüs davasından ödün vermeden reel politığe teslim olmadan hak ve hakikatin takipçisi olmayı sürdüren adam ilgi alaka peşinde koşmuyor demektir. “Bir insanın kim olduğunu güçle ilişkisi belirler” düsturunu yaşamın merkezine almak her mümine farz. Bunu asgari bir gereklilik olarak gören birine olağanüstü bir şey yapıyormuş gibi davranınca ruhu muazzep olabilir. Yaşamdaki duruşuyla ilgili tercihlerine tekrarlanamaz sıra dışı imalı vasıflar atfetmek, ancak kendi zafiyetimize zayıflığımıza işaret etmek olur. Müslümanlığın asgari tanımı ve gereklerinden uzak düşmemesi elbette kıymetli fakat bir kişi bunu başardı dağılabiliriz, umarsızlığı içine yuvarlanamayız. Namazı dosdoğru kılmak, her koşulda hakkı tutup kaldırmak, gaybe iman etmek, konuşunca doğruyu söylemek, vaat ettiklerini yerine getirmek, aklını kimseye teslim etmeden öz iradeyi ortaya koymak, tevazu kanatlarını indirmek. Bu ilkelerin olağanlaşması için kendimizden başlamanın yoluna çıkamazsak yazılan bu kadar Akif Emre yazısı neye yarar.

Bu yolda edebiyat ve sanatın etkisi yine ortaya çıkıyor. İzler kitabında, Göstergeler’deki ince analizlerde estetik ve edebi kaygıyı görmek mümkün. Edebiyat dergilerini ve ortamını takip etmesi, Hece’de yayınladığı metinler, çektiği fotoğraflar, hissiyatını ve fikirlerini görsel dile aktarmadaki başarısının kanıtı Kudüs ve Moriskalar belgeselleri beslenme kaynaklarının, ilgi alanının genişliğini gösteriyor. Kendi göstergelerini üretemeyen, onlara yaslanamayan toplumların medeniyet üretme ihtimalleri olmadığına inandı ve bu göstergeleri ortaya koymak için büyük emek verdi Emre.

Kardeşlik hukuku içinde mevcut iktidarla ilgili de bağırıp çağırmadan, şehir çevre siyaset İslam dünyasıyla ilişkiler bağlamında eleştirilerini dile getirdi. Hayırlı işlere de çürümeye de dikkat çekti. Esen günü birlik rüzgarlara göre sürekli şekil değiştirmenin değil, kalıcı adil ve değerli olanı izlemenin kıymetini çocuklarımıza göstermiş oldu vefatındaki haleyle. Her şeyi en baştan yeniden düşünme ele alma cesareti istedi okurlarından son yazılarında.